

**GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
ul. 11-go Listopada 27/4
82-500 KWIDZYN
tel./fax 55 261 04 47
NIP 581-14-68-840

Urząd Gminy Kwidzyn
2016-01-29, 905/2016

14634

p. Skarbiński

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie
za 2015 rok

1.Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie jest jednostką organizacyjną Gminy Kwidzyn powołaną uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Kwidzynie Nr XI/64/90 z dnia 20 kwietnia 1990r.

Głównym celem działania Ośrodka jest pomoc społeczna mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

W 2015r. GOPS Kwidzyn w ramach działalności statutowej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej oraz:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 2) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 4) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 5) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne;
- 6) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 7) ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 8) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 9) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 10) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 11) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 12) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Działalność Ośrodka prowadzona była w siedzibie jednostki oraz w środowisku przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

2. Wydatki na działalność Ośrodka

Zarządzeniem Nr 1/2015 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie z dnia 2 stycznia 2015r. wprowadzono plan finansowy na 2015 rok w wysokości 7 732 831 zł. W trakcie roku budżetowego plan finansowy uległ zmianie i na dzień 31 grudnia 2015r. stanowił kwotę 8 417 766 zł. Wzrost środków w budżecie o kwotę 684 935 zł spowodowany był zwiększeniem planu dotacji celowej na realizację zadań, w szczególności na:

- 1) wypłatę i koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych,
- 3) wypłatę świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych i okresowych,
- 4) wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych,
- 5) realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- 6) realizację programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2015”.

Do 31 grudnia 2015r. na działalność Ośrodka przekazana została kwota 8 407 767 zł, z czego 5 223 316 zł, tj. 62% pochodziło z dotacji celowej budżetu państwa. Pozostałe środki finansowe w wysokości 3 184 451 zł stanowiły udział własny Gminy Kwidzyn w realizacji zadań Ośrodka.

Na ostatni dzień roku sprawozdawczego środki wydatkowane na działalność Ośrodka wynosiły 7 990 990zł. Największy udział w wydatkach stanowiły świadczenia rodzinne i alimentacyjne, świadczenia z pomocy społecznej, pomoc finansowa w ramach programu wieloletniego wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, dodatki mieszkaniowe oraz stypendia i zasiłki szkolne. Udział poszczególnych świadczeń w wydatkach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1 Wydatki na świadczenia w zł

Lp.	Rodzaj świadczeń	Kwota
1.	Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne	2 812 876
2.	Świadczenia alimentacyjne	723 350
3.	Świadczenia z pomocy społecznej	1 483 955
4.	Zasiłki dla opiekunów	128 735
5.	Pomoc finansowa w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	211 582
6.	Stypendia i zasiłki szkolne	186 178
7.	Dodatki mieszkaniowe	171 782
8.	Dodatki energetyczne	2 926
8.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenia społeczne opłacana za świadczeniobiorców pobierających świadczenia pielęgnacyjne	190 202
9.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	47 853
	Ogółem:	5 959 439

Pozostała kwota w wysokości 2 031 551 zł wydatkowana była na działalność Ośrodka, a w szczególności na:

- 1) wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz koszty utrzymania Ośrodka- 1 375 870zł (Tabela Nr 2);
- 2) odpłatność za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej 559 948 zł;
- 3) realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 95 733 zł.

Tabela Nr 2 Wydatki na działalność w zł

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota
1.	Wynagrodzenia osobowe w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne	907 934
2.	Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń	155 362
3.	Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń	19 842
4.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	23 333
5.	Wydatki osobowe i wydatki na rzecz osób fizycznych	9 375

6.	Wynagrodzenia bezosobowe	9 125
7.	Zakup usług zdrowotnych	963
8.	Wyjazdy służbowe krajowe	2 297
9.	Ryczałty pracowników za używanie pojazdów prywatnych do celów służbowych	15 844
10.	Szkolenia pracowników	11 140
11.	Konwojowanie kasjera	2 005
12.	Opłaty za całoroczne administrowanie sieci informatycznej	22 288
13.	Usługi telekomunikacyjne w tym dostęp do internetu	8 991
14.	Opłaty za energię elektryczną i ciepłą	27 081
15.	Opłaty pocztowe	27 417
16.	Wydatki za wywóz nieczystości mieszanych i segregowanych oraz opłaty za wodę	3 474
17.	Zakup materiałów i wyposażenia (m.in. akcesoria i części do komputera, drukarki, niszczarki, meble biurowe, druki, tonery, materiały biurowe, prenumerata, stemple, środki czystości)	64 166
18.	Zakupy inwestycyjne	0
19.	Ubezpieczenie majątkowe	1 233
20.	Koszty postępowań sądowych	13 848
21.	Usługi pozostałe (, licencje na oprogramowanie, szkolenia BHP, przeglądy i konserwacje klimatyzacji, platformy schodowej, sprzętu gaśniczego, kopiarek, naprawy sprzętu, usługi psychologiczne)	50 152
	Ogółem:	1 375 870

2.1. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej

W 2015r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie rozpatrzył 885 spraw dotyczących udzielenia pomocy społecznej zarówno w formie pieniężnej jak i niepieniężnej, których rozstrzygnięcie nastąpiło w formie decyzji administracyjnych. Na dzień 31.12.2015r. Kierownik Ośrodka wydał 1.576 decyzji (w tym 35 decyzji odmownych) oraz 71 postanowień.

Główną przyczyną odmowy udzielenia wsparcia było przekroczone kryterium dochodowe i brak przesłanek do udzielenia pomocy.

W 2015 r. pomocą społeczną objętych zostało 511 rodzin. Główną przesłanką przyznania pomocy było ubóstwo i bezrobocie.

Poszczególne powody przyznania pomocy przedstawia Tabela Nr 3.

Tabela Nr 3 Powody przyznania pomocy

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	415
2.	Sieroctwo	0
3.	Bezdomność	16
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	43 29
5.	Bezrobocie	287
6.	Niepełnosprawność	191
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	220
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i gospodarstwa domowego-ogółem w tym: -rodziny niepełne -rodziny wielodzietne	52 28 7

9.	Przemoc w rodzinie	7
10.	Alkoholizm	28
11.	Zdarzenia losowe	1
12.	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6

Osoby i rodziny ubiegające się o wsparcie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie najczęściej otrzymywały pomoc w formie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów żywności, leków, leczenia, opału, opłat za energię elektryczną i wodę, a także zakupu odzieży, obuwia. Udzielano również pomocy rzeczowej w formie zakupu węgla lub drewna opałowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód rodziny przekraczał kryterium dochodowe przyznawano specjalne zasiłki celowe. W 2015r. wydatki na ten cel wyniosły 410 606 zł, z tego na:

1) zasiłki celowe (w tym z tytułu zdarzenia losowego)	374 868 zł;
2) specjalne zasiłki celowe	9 250 zł;
3) pomoc rzeczową	26 488 zł

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym przyznawano i wypłacano zasiłki okresowe. Przesłanką do udzielenia tej formy pomocy było bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Środki na wypłatę zasiłków okresowych stanowiły kwotę 106 884 zł i pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

Istotny wpływ na realizację planu wydatków miał również uchwalony przez Radę Ministrów wieloletni program wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Ze środków przekazanych na realizację Programu udzielana była pomoc osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości do 150% kryterium, które stanowiło kwotę:

1) dla osoby samotnej-	951zł;
2) dla osoby w rodzinie-	771zł na osobę w rodzinie.

W 2015r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie udzielał wsparcia w ramach Programu dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom samotnym i chorym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w ramach Programu udzielana była w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku.

Środki na ten realizację programu pochodziły:

1) z dotacji celowej budżetu państwa -145 000 zł,
2) ze środków własnych- 66 582 zł.

Większość przyznanych środków na realizację Programu wydatkowana była na posiłki- 129 426zł. Pozostałe środki przeznaczone zostały na wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłki- 82 156 zł.

Dożywianie dzieci prowadzone było również poza Programem i stanowiło wydatek w wysokości 2 943 zł, w tym 2 669 zł to koszt posiłków w szkołach i 245 zł dożywianie dzieci w przedszkolach.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagały częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych. W roku sprawozdawczym wydatki na ten cel wyniosły 278 014 zł.

Z obserwacji pracowników socjalnych prowadzących pracę w terenie wynika, że liczba potencjalnych osób korzystających z usług opiekuńczych z roku na rok będzie wzrastała. Na terenie Gminy Kwidzyn coraz więcej osób osiąga wiek emerytalny i jednocześnie choruje przewlekle, dlatego osoby te będą wymagały pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Osoby wymagające całodobowej opieki, które nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu zostały umieszczone w domach pomocy społecznej i ponoszono za te osoby całkowitą lub częściową odpłatność. Wydatki za pobyt 20 mieszkańców Gminy Kwidzyn w domu pomocy społecznej wyniosły 559 948 zł.

Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały oraz osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie mają możliwości zamieszkania udzielono pomocy w formie schronienia, wyżywienia oraz zapewnienia niezbędnej odzieży odpowiedniej do pory roku w schroniskach Stowarzyszenia na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie. Zgodnie z zawartą umową, ryczałtowa cena jednostkowa za jedno świadczenie, tj. dobę pobytu wynosiła 39 zł brutto. Koszt rocznego pobytu w schroniskach osób bezdomnych z terenu Gminy Kwidzyn wyniósł 133 149 zł.

Pełnoletnim osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy nie posiadającym uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, spełniającym kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przyznawano pomoc w formie zasiłku stałego oraz opłacano za te osoby składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 600 212 zł, z czego kwota 552 359 zł wydatkowana została na wypłatę zasiłków stałych.

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 11 decyzji potwierdzających prawo do bezpłatnych usług zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni. Wydatki związane z wydaniem decyzji przyznającej to prawo wyniosły 54,90 zł.

Szczegółowe zestawienie przyznanych w 2015r. świadczeń z pomocy społecznej przedstawia Tabela Nr 4.

Tabela Nr 4 Udzielone świadczenia

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin
1.	Zasiłki celowe (w tym specjalne zasiłki celowe i pomoc rzeczowa w formie zakupu opału)	394
2.	Zasiłki celowe- zdarzenia losowe	1
3.	Zasiłki okresowe	100
4.	Zasiłki stałe	125
5.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	116
6.	Posiłki (w tym w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	167
7.	Zasiłki celowe w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania	144
8.	Schronienia	15
9.	Usługi opiekuńcze	44
10.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0

2.2. Wypłata świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 1 kwietnia 2009r prowadzi postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także w tych sprawach wydaje decyzje.

Ustalanie uprawnień do świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2015r. dokonywano na podstawie wniosków składanych przez osoby uprawnione. Na dzień 31 grudnia 2015r. do Ośrodka wpłynęło 877 wniosków.

Podział wniosków na poszczególne rodzaje świadczeń przedstawia tabela Nr 5:

Tabela Nr 5 Wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	573
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	110
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	146
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	14
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	34
6.	Zasiłki dla opiekunów	0

W 2015 r. z pomocy w formie świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów skorzystały 882 rodziny. Osoby ubiegające się o świadczenia wraz z wnioskiem składały wymagane przepisami prawa dokumenty, w tym potwierdzające uzyskane dochody w 2014 roku. Ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych mogły skorzystać rodziny, których dochód na osobę nie przekraczał 574 zł, a od listopada 2015r. 674 zł. W przypadku gdy w skład rodziny wchodziło niepełnosprawne dziecko kwota dochodu uprawniającego do świadczeń była wyższa i wynosiła 664zł a od listopada 2015r. 764 zł. Podwyższone kryterium dochodowe dotyczyło również wnioskodawców ubiegających się o specjalny zasiłek opiekuńczy. Dochód osób ubiegających

się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka nie mógł przekroczyć 1922zł na osobę. Pozostałe świadczenia, tj. zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne przyznawane były bez względu na dochód.

W roku sprawozdawczym w sprawach świadczeń rodzinnych wydano **1028** decyzji administracyjnych, tj.:

- 815 decyzji przyznających,
- 48 decyzji odmownych,
- 14 decyzji zmieniających,
- 122 decyzje uchylające,
- 23 decyzje żądające zwrotu,
- 3 decyzje rozkładające na raty spłatę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych,
- 3 decyzje umarzające wszczęte z urzędu postępowanie.

Ponadto wydano **9** decyzji w sprawie zasiłków dla opiekunów.

Od wydanych decyzji wnioskodawcy wnieśli 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku.

Zgodnie z wydanymi decyzjami wydatki na realizację świadczeń wyniosły 2 812 614 zł (Tabela Nr 6)

Tabela Nr 6 Wydatki na świadczenia rodzinne zgodnie z decyzjami w zł

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki zgodnie z decyzjami
1.	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	935 527
1.1.	do ukończenia 5 roku życia	191 939
1.2.	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	654 014
1.3.	Powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	86 643
1.4.	Powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia	2 931
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	462 256
2.1.	urodzenia dziecka	61 000
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	31 640
2.3.	samotnego wychowywania dziecka w przypadku :	75 870
2.3.1.	gdy drugi z rodziców dziecka nie żyje	53 300
2.3.2.	gdy ojciec dziecka jest nieznany	22 400
2.3.3.	osobie uczącej się	170
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	47 600
2.4.1.	do 5 roku życia	3 340
2.4.2.	powyżej 5 roku życia	44 260
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	56 700
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	56 526
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2 400
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	54 126

2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	132 920
3.	Zasiłki pielęgnacyjne dla osób:	660 348
3.1.	poniżej 16 roku życia, legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności	131 274
3.2.	legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	276 318
3.3.	legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	241 740
3.4.	Które ukończyły 75 lat	11 016
4.	Świadczenie pielęgnacyjne wypłacone w związku z koniecznością opieki nad:	600 920
4.1.	dzieckiem	572 120
4.2.	rodzeństwem	28 800
5.	dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	53 803
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	106 000
8.	Razem (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	2 818 854
9.	Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe i rok 2014, potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń	6 240
10.	Wypłacone świadczenia rodzinne razem (8 – 9)	2 812 614

Z wypłaconych świadczeń rodzinnych potrącono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe w wysokości **2.274 zł** i rok 2015 w wysokości **3.966 zł**, łącznie **6.240 zł**.

Oprócz nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych potrąconych z bieżąco wypłacanych świadczeń rodzinnych, wpłacono na rachunek bankowy GOPS świadczenia nienależnie pobrane za lata ubiegłe w wysokości **4.545 zł** i świadczenia nienależnie pobrane za 2015 rok w wysokości **1.768 zł**, łącznie **6.313 zł**.

Kwota 1 768 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za rok 2015 wpłacone na rachunek bankowy GOPS) pomniejszyły wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych, natomiast kwota 2 274 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń) zwiększyła wyżej wymienione wydatki, gdyż została odprowadzona do budżetu państwa.

W 2015r. na rachunek bankowy GOPS wpłacono nienależnie wypłacone zasiłki pielęgnacyjne za 2015r. w łącznej wysokości 765 zł, co miało wpływ na zmniejszenie wydatków.

W 2015r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej wysokości **12.552 zł** oraz pobrano odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości **1.788 zł**.

Po rozliczeniu nienależnie pobranych świadczeń faktyczne wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych w 2015 roku wyniosły **2 812 876 zł**.

Na wypłatę zasiłków dla opiekunów od stycznia do grudnia 2015r. wydatkowano kwotę **128.735zł**.

W 2015r. odzyskano nienależnie pobrane zasiłki dla opiekuna w wysokości **364 zł**.

Za 35 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, 15 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 17 osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna opłacana była

składka na ubezpieczenie społeczne oraz za 17 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, 7 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 10 osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna opłacana była składka na ubezpieczenie zdrowotne. Łączny koszt ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w 2015r. wyniósł **190 202 zł.**

2.3. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od 1 kwietnia 2009r. poprzez prowadzenie:

- 1) postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) postępowania w sprawach podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2015r. prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano na wniosek osoby uprawnionej bądź jej przedstawiciela ustawowego na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik realizowana była do dnia 31 października.

Natomiast w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik realizowana była najpóźniej do dnia 30 listopada.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna oraz jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł. Wiek osoby uprawnionej nie mógł przekroczyć 18 lat, chyba że uczyła się w szkole lub w szkole wyższej i nie ukończyła 25 lat. W przypadku ustalania uprawnień do świadczenia alimentacyjnego dla osoby niepełnosprawnej wiek nie był brany pod uwagę. Świadczenia przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500zł.

W roku sprawozdawczym 2015 złożone zostały 131 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W trakcie okresu świadczeniowego wydane zostały 252 decyzje administracyjne w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 120 decyzji przyznających,
- 5 decyzji odmownych,

- 21 decyzji uchylających,
- 7 decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ponadto w roku 2015 wydane zostały w ramach prowadzonego postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych 83 postanowienia.

Przez okres od stycznia do grudnia 2015r. na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego przeznaczono kwotę 723.350 zł pochodzącą z dotacji celowej z budżetu państwa.

Po zakończeniu okresu świadczeniowego, a w niektórych przypadkach po uchyleniu decyzji administracyjnej w sprawie przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2015r. wydano dłużnikom alimentacyjnym 17 decyzji w sprawie zwrotu należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z ustawowymi odsetkami.

W ramach działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzono wywiad alimentacyjny z dłużnikiem alimentacyjnym w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrano od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie mógł się wywiązać ze swoich zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku zatrudnienia, zobowiązywano dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kwidzynie jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy. Ponadto informowano właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W ramach prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w 2015r. przekazano do komornika sądowego 40 informacji pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych mających wpływ na skuteczność egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

W stosunku do 22 dłużników alimentacyjnych wystąpiono z wnioskiem do powiatowego urzędu pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej. 11 dłużników zostało zobowiązanych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kwidzynie.

Na przebieg podjętych działań względem dłużników alimentacyjnych wpłynęły również takie działania, jak:

- 1) wszczęcie 49 postępowań dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, w związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych bądź odmową złożenia oświadczeń majątkowych;
- 2) wydanie 50 decyzji administracyjnych o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się przez dłużnika alimentacyjnego z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów;

- 3) wystąpienie z wnioskiem do prokuratury o ściganie za przestępstwo 49 dłużników alimentacyjnych;
- 4) skierowanie do starostów 4 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużników alimentacyjnych;
- 5) złożenie 1 wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza wyżej wymienionymi działaniami, GOPS Kwidzyn przekazał w 34 przypadkach informacje do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych.

W ramach postępowania egzekucyjnego sporządzono i przekazano do Naczelników właściwych Urzędów Skarbowych 71 tytułów wykonawczych wobec dłużników alimentacyjnych w celu doprowadzenia do przymusowego ściągnięcia należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Efektem podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych było zwiększenie skuteczności egzekucji sądowych i administracyjnych.

Z działań, które doprowadzały do wzrostu ściągalności należności alimentacyjnych zaliczyć można:

- przekazanie komornikom sądowym informacji o dłużnikach alimentacyjnych pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych;
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy;
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo dłużnika alimentacyjnego określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego;
- zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Spośród wszystkich podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych znaczącą rolę w egzekwowaniu alimentów odgrywało zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W 2015 r. udało się wyegzekwować od dłużników alimentacyjnych należności w łącznej wysokości **153 218,38 zł** z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wraz z naliczonymi odsetkami oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Kwota **34 958,24 zł** zasilila dochody własne Gminy Kwidzyn, natomiast pozostała kwota **112 791,26 zł** zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi przekazana została do budżetu państwa, natomiast kwota **5 468,88 zł** do gminy właściwej dłużnika.

W 2015 r. na dochody własne Gminy Kwidzyn w wyniku podjętych przez GOPS Kwidzyn działań wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących teren Gminy Kwidzyn, z wniosków innych organów właściwych wierzyciela, została przekazana kwota należności od dłużników alimentacyjnych w wysokości **3 442,99 zł.**

2.4. Wydatki na dodatki mieszkaniowe

Od 1 kwietnia 2009 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizuje zadania związane z ustalaniem uprawnień do dodatków mieszkaniowych. Zgodnie z zapisem ustawowym w 2015 roku dodatek przyznawano osobom samodzielnie zajmującym lokal albo wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nimi zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tych osób na podstawie posiadanego przez nich tytułu prawnego, tj. w szczególności najemcom, podnajemcom lokali mieszkalnych, właścicielom lokali mieszkalnych oraz innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkanego.

Przy ustalaniu uprawnień do dodatku mieszkaniowego brano pod uwagę średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, który nie mógł przekroczyć kwoty 1540,79 zł, tj. 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, która wynosi 880,45 zł i kwoty 1 100,56 zł, tj. 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Poza wyżej wymienionym kryterium dochodowym, osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy musiała spełniać kryterium powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, co oznacza, że dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajdował się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie mogła przekraczać powierzchni określonej w przepisach ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która dla 1 osoby wynosi 35 m², a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej osoby zwiększano normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Ponadto, dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekraczała normatywnej powierzchni o więcej niż: 30% albo 50%, pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekraczał 60%.

Normatywna powierzchnia mogła ulec zwiększeniu o dodatkowe 15 m², w przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym zamieszkiwała osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W przypadku, gdy lokal mieszkalny nie był wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, wówczas osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przysługiwał ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.

W 2015 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło 161 wniosków o ustalenie prawa do dodatku mieszkaniowego.

Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, dodatek przyznawany był na okres 6 miesięcy. Wydano 146 decyzji pozytywnych, w 15 przypadkach wydano decyzje odmowne.

Główną przyczyną odmowy przyznania świadczenia było przekroczenie normatywnej powierzchni użytkowej lokalu lub zbyt wysoki dochód w stosunku do ponoszonych wydatków na lokal mieszkalny, gdyż zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, tj. świadczeniami okresowymi ponoszonymi przez gospodarstwo domowe, w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, przypadającymi na jego normatywną powierzchnię użytkową, a kwotą stanowiącą wydatki na mieszkanie poniesione przez wnioskodawcę ze średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego.

W 2015 r. Ośrodek wypłacił dodatki mieszkaniowe 100 rodzinom na łączną kwotę 171 782 zł pochodzącą ze środków własnych gminy Kwidzyn.

2.5. Wydatki na zryczałtowane dodatki energetyczne

Zasady ustalania uprawnień do zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa - Prawo energetyczne, która od 1 stycznia 2014 roku ustanowiła ten rodzaj świadczenia. O dodatek energetyczny mogły ubiegać się osoby posiadające status odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, tj. osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz, które były stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwały w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny ustalany był na czas przyznania dodatku mieszkaniowego.

W 2015 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęły 28 wnioski o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Wydano 28 decyzji pozytywnych.

W okresie sprawozdawczym wypłacono dodatki energetyczne 20 rodzinom na łączną kwotę 2 926 zł. Środki na ten cel pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

2.6. Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne

Ustalanie uprawnień do pomocy materialnej o charakterze socjalnym realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 1 kwietnia 2009r. W ramach tego zadania udzielana jest pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Ogólne zasady ustalania prawa do świadczeń reguluje ustawa o systemie oświaty, natomiast szczegółowe zasady określa Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn przyjęty Uchwałą Nr XLIV/248/14 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 27 czerwca 2014r.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym mogły być przyznawane w 2015 roku na wniosek: rodziców lub opiekunów niepełnoletniego ucznia, pełnoletniego ucznia, dyrektora szkoły, kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

W 2015 r. o stypendium szkolne mogli ubiegać się uczniowie do 24 roku życia znajdujący się

w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występowało: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późniejszymi zmianami).

Do 30 września 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło **456 zł**, natomiast od dnia 1 października 2015 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż **514 zł**. Ponadto warunkiem przyznania stypendium było zamieszkiwanie na terenie gminy Kwidzyn. Miesięczna kwota stypendium szkolnego uzależniona jest od wysokości zasiłku rodzinnego przysługującego na dziecko w przedziale wiekowym powyżej 5 roku życia do 18 lat, który do 31 października 2015r. wynosił 106 zł, natomiast od 1 listopada 118 zł. Zmiany kryterium dochodowego oraz wysokości zasiłku rodzinnego skutkowały zmianą wysokości stypendium szkolnego, co przedstawia Tabela Nr 7.

Tabela Nr 7 Miesięczna kwota stypendium szkolnego

Lp.	Średni dochód miesięczny na osobę w rodzinie do 30.09.2015r. 456 zł	Miesięczna kwota stypendium szkolnego do 30.09.2015r. 106 zł	Średni dochód miesięczny na osobę w rodzinie do 01.10.2015r. 514 zł	Miesięczna kwota stypendium szkolnego od 01.10.2015 do 31.10.2015r. 106 zł	Miesięczna kwota stypendium szkolnego od 01.11.2015r. 118 zł
1.	do 40% kryterium dochodowego do 182,40 zł	110% kwoty zasiłku rodzinnego 117,00 zł	do 40% kryterium dochodowego do 205,60 zł	110% kwoty zasiłku rodzinnego 117,00 zł	110% kwoty zasiłku rodzinnego 130,00 zł
2.	powyżej 40% do 70% kryterium dochodowego od 182,41 zł do 319,20 zł	95% kwoty zasiłku rodzinnego 101,00 zł	powyżej 40% do 70% kryterium dochodowego od 205,61 zł do 359,80 zł	95% kwoty zasiłku rodzinnego 101,00 zł	95% kwoty zasiłku rodzinnego 112,00 zł
3.	powyżej 70% do 100% kryterium dochodowego od 319,21 zł do 456,00 zł	85% kwoty zasiłku rodzinnego 90,00 zł	powyżej 70% do 100% kryterium dochodowego od 359,81 zł do 514,00 zł	85% kwoty zasiłku rodzinnego 90,00 zł	85% kwoty zasiłku rodzinnego 100,00 zł

W okresie od stycznia do czerwca 2015 r. wypłacono stypendia szkolne przyznane na podstawie decyzji wydanych w 2014 r. na rok szkolny 2014/2015 dla 135 uczniów szkół podstawowych, 59 uczniów gimnazjum oraz 48 uczniom szkół ponadgimnazjalnych. Pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przeznaczono w szczególności na podręczniki szkolne i pomoce naukowe, stroje gimnastyczne, obuwie sportowe, a także na dofinansowanie dojazdów do szkół i wycieczki szkolne.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania pomocy materialnej dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn od września 2015 r. nastąpił nabór wniosków o przyznanie stypendium szkolnego na rok szkolny 2015/2016. W okresie tym przyjęto 218 wniosków. Po rozpatrzeniu wszystkich wniosków wydano 195 decyzji przyznających (112 uczniów szkół podstawowych, 43 uczniów gimnazjum i 40 uczniów szkół ponadgimnazjalnych), natomiast 23 decyzje odmowne ze względu na przekroczone kryterium dochodowe.

W związku ze zmianą w 2014 roku Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym zwiększono katalog pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym w ramach świadczenia-stypendium szkolne.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. na stypendia szkolne wydatkowano kwotę 186 178 zł. Środki na wypłatę świadczeń pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa w kwocie 123 826 zł i z dochodów własnych Gminy Kwidzyn w kwocie 62 352 zł.

Drugą formą pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zasiłek szkolny przyznawany uczniom zamieszkującym na terenie gminy Kwidzyn, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności śmierci rodziców, jednego z rodziców lub prawnych opiekunów, klęski żywiołowej, wydatków związanych z długotrwałą chorobą ucznia. Zasiłek szkolny przyznawany jest w formie: pieniężnej na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Zasiłek przyznawany jest bez względu na dochód. Uczeń może ubiegać się o przyznanie świadczenia w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. W 2015 roku nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego.

3. Pozostała działalność

W roku sprawozdawczym 2015 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kontynuował współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta i gminy Kwidzyn oraz stowarzyszeniami i fundacjami.

W ramach współpracy pracownicy socjalni sporządzili 83 wywiady środowiskowe i 23 opinie dla innych instytucji. W 9 sprawach wystąpiono do Sądu Rejonowego w Kwidzynie o wgląd w sytuację rodzin z terenu Gminy Kwidzyn, a w przypadku 2 rodzin o zmianę środka wychowawczego oraz udzielenie zabezpieczenia w postaci umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Udzielono 92 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych z Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury w Kwidzynie oraz 26 dla innych instytucji. Udzielono 37 odpowiedzi w formie pism informacyjnych skierowanych do innych instytucji zajmujących się wsparciem społecznym, które dotyczyły sytuacji rodzin korzystających z pomocy. Wystosowano 4 wnioski o udostępnienie danych osobowych dotyczących pozyskania informacji umożliwiających udzielenie pomocy mieszkańcom Gminy Kwidzyn.

W roku 2015 roku wystawiono klientom GOPS Kwidzyn 36 zaświadczeń potwierdzających trudną sytuację rodzin lub umożliwiających ubieganie się o pomoc w innych instytucjach.

W ramach wieloletniej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Kwidzynie pozyskano 10 miejsc na kolonie w miejscowości Człuchów w terminie od 17 do 30 sierpnia 2015r.

Udział dzieci w koloniach był wolny od obowiązku wnoszenia przez rodziców jakichkolwiek opłat za uczestnictwo, z wyjątkiem kosztu dowiezienia dziecka na miejsce zbiórki wyznaczone przez organizatora. Uczestnikami kolonii byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów, którzy ze względu na trudną sytuację materialną rodziny nie mieli możliwości wyjazdu na kolonie i obozy organizowane na zasadach ogólnych, tj. za częściową lub całkowitą odpłatnością.

Wzorem lat ubiegłych organizowany był również wyjazd wakacyjny dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Ze środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok – opłacono udział 15 dzieci w Socjoterapeutycznym Obozie Żeglarskim „PROMYK” w Siemianach. W okresie od 28 czerwca do 09 lipca 2015r. 15 dzieci wytypowanych zostało przez Sąd Rejonowy w Kwidzynie i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Pracownicy Ośrodka przeprowadzili nabór dzieci na kolonię i obóz, przygotowali niezbędną dokumentację oraz uczestniczyli przy zbiórce i odbieraniu dzieci przez rodziców. W 2015r wydano 104 skierowania do otrzymywania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W ramach wieloletniej współpracy z Fundacją Opiekuńczą International Paper-Kwidzyn udało się pozyskać pomoc rzeczową i środki finansowe dla trzech rodzin, w tym na dofinansowanie do zakupu pieca CO dla podopiecznej GOPS Kwidzyn w kwocie 1 500 zł.

W 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem „Seniorzy 50+”, które wspierało naszych podopiecznych przekazując na ich rzecz: artykuły spożywcze i słodczyce w formie paczek.

Wzorem lat ubiegłych Ośrodek prowadził całoroczną zbiórkę odzieży używanej, sprzętu AGD, mebli oraz wyprawek dla noworodków i małych dzieci, które przekazywał osobom potrzebującym. W okresie przedświątecznym zorganizowano zbiórkę zabawek, które podarowano najmłodszym mieszkańcom naszej gminy.

W 2015r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po raz kolejny uczestniczył w ogólnopolskiej akcji świątecznej pomocy osobom najuboższym realizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna”. Akcja „Szlachetna Paczka” opierała się o ideę przekazywania bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym i ich rodzinom na podstawie wcześniejszego rozeznania ich potrzeb przez wyznaczonych do tego wolontariuszy. Mechanizm działania akcji opierał się o prywatnych darczyńców, którzy odpowiadali na potrzeby osób najbardziej potrzebujących. Potrzeby te były identyfikowane przez wolontariuszy i umieszczane w anonimowej internetowej bazie danych, dzięki czemu każda zainteresowana osoba mogła przygotować paczkę dla potrzebujących osób i rodzin, po zapoznaniu się z ich konkretnymi potrzebami. Pracownicy socjalni we współpracy z asystentami rodziny proponowali rodziny do objęcia pomocą w ww. formie, dzięki czemu udało się obdarować paczkami 5 rodzin z terenu Gminy Kwidzyn.

W wyniku współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Motocyklistów „MotoKwidzyn” wsparło 4 rodziny w formie pomocy rzeczowej.

Pracownicy Ośrodka uczestniczyli również w pracach nad opracowaniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2018.

4. Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole

interdyscyplinarnym. Zarządzeniem Nr 84/11 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 20 lipca 2011r. powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W jego skład weszło m.in. 2 pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie pełniących w Zespole funkcję przewodniczącego i sekretarza. Zadaniem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2015 roku odbyły się 24 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powoływał grupy robocze, składające się głównie z dzielnicowego KPP w Kwidzynie, pracownika socjalnego GOPS Kwidzyn oraz Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych pełniącego funkcję koordynatora grupy. Do zadań grupy roboczej należało:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Podstawą podjęcia działań przez grupy robocze było wszczęcie procedury „Niebieskie karty” poprzez wypełnienie przez przedstawiciela odpowiedniej służby formularza A przedmiotowej Karty w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2015 roku wpłynęło 31 formularzy A „Niebieska karta”, w tym 24 założone zostały przez Komendę Powiatową Policji w Kwidzynie, 5 założył GOPS Kwidzyn, 2 sporządziły placówki oświatowe. Powołano 29 grup roboczych. W roku sprawozdawczym procedurę „Niebieskie karty” realizowały zarówno grupy powołane w 2015, jak i grupy powołane w 2014r. Ogółem procedurę prowadzono w 38 rodzinach w trakcie 136 posiedzeń grup roboczych.

W przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowanych działań grupy robocze podejmowały decyzje

o zakończeniu procedury „Niebieskie karty”. W 2015 roku w 23 przypadku dokonano zakończenia procedury, w tym 11 z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy, a 12 na skutek braku zasadności podejmowania działań.

W sierpniu 2015r. sekretarz GZI i specjalista pracy socjalnej powołany na członka grup roboczych uczestniczyli w trzydniowym szkoleniu dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadzonym przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych i Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Również w sierpniu członkowie GZI, pracownicy socjalni GOPS Kwidzyn uczestniczyli w szkoleniu „Dopalacze-problem z niebezpiecznymi narkotykami w kontekście nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Przemoc w rodzinie, dopalacze” prowadzonym przez psychologa Centrum MIEDICUS z Gdańska. W grudniu 2015r odbyło się szkolenie prowadzone przez Pana Grzegorza Wrona- autora komentarza do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury – Niebieskie karty pt. „Procedura NIEBIESKIE KARTY i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.

W październiku 2015 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli w interwencyjnym odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu w rodzinie zastępczej.

W 2015r psycholog świadczący usługi w GOPS Kwidzyn zapewniał stałą, specjalistyczną pomoc psychologiczną, m.in. dla osób z rodzin, w których występowało podejrzenie przemocy w rodzinie.

W ramach zadań ustawowych przypisanych do realizacji zespołom interdyscyplinarnym w listopadzie 2015r. wystosowano pismo do placówek oświatowych z terenu Gminy Kwidzyn, Sądu Rejonowego w Kwidzynie, Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie, Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Kwidzynie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie oraz Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Tychnowach, Rakowcu i w Pastwie dotyczące udzielenia informacji niezbędnych do opracowania okresowej diagnozy problematyki przemocy w rodzinie w Gminie Kwidzyn i rozpoczęto prace nad opracowaniem diagnozy.

W ramach umowy o współpracy ze Stowarzyszeniem „Pomorskie Centrum Terapeutyczno-Prawne INTERIOS” z pomocy skorzystało 5 rodzin.

W ramach działalności edukacyjno-informacyjnej przez cały rok sprawozdawczy rozprowadzane były ulotki informacyjne na temat istoty zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania przez osoby doświadczające przemocy specjalistycznej pomocy.

5. Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zarządzeniem Nr 28/12 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 12 kwietnia 2012r. upoważniono Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji, przekazując tym samym do realizacji zadania gminy nałożone przez ustawodawcę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W dniu 20 grudnia 2013r. Rada Gminy Kwidzyn Uchwałą Nr XXXVIII/213/13 przyjęła do realizacji opracowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie- GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KWIDZYN NA LATA 2014-2016.

Głównym celem Programu jest utworzenie i rozwój interdyscyplinarnego systemu wsparcia rodzin wychowujących małe dzieci, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w celu podniesienia ich kompetencji wychowawczych i przywrócenia zdolności do prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich. Adresatami Programu są rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Gminy Kwidzyn, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Realizując założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie w 2015r nadal zatrudniał dwóch asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W roku sprawozdawczym wsparciem asystentów rodziny objęto 22 rodziny. Z 14 rodzinami zakończono pracę w tym: z 1 rodziną ze względu na brak współpracy z asystentem rodziny, z 6 rodzinami - osiągnięto cele zawarte w planie pracy i z kolejnymi 5 rodzinami ze względu na to, iż stwierdzono brak efektów pracy, natomiast w przypadku 2 rodzin nastąpiła zmiana metod pracy.

Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń wyniosły 61.680 zł z czego 11.275 zł pochodziło z dotacji celowej na realizację programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2015”.

Praca asystentów odbywała się za zgodą rodzin i koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

W okresie sprawozdawczym asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach zawodowych pt. „Postępowanie z klientem agresywnym, roszczeniowym i zaburzonym psychicznie” oraz „Procedura NIEBIESKIE KARTY i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.

Dodatkowym wsparciem w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych było specjalistyczne poradnictwo dla mieszkańców Gminy Kwidzyn w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kwidzynie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Kwidzynie, a także Stowarzyszeniu „Pomorskie Centrum Terapeutyczno-Prawne INTERIOS”.

W styczniu 2015r. Ośrodek podpisał umowę z firmą - Centrum MEDICUS Jacek Wiaderny, która świadczyła usługi psychologiczne. W okresie od stycznia do grudnia 2015r. psycholog udzielił 207 porad i konsultacji dla 28 podopiecznych (83 osoby w rodzinach), w tym dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze.

W ramach monitoringu sytuacji dziecka z rodziny pracownicy socjalni przy współpracy z Policją, kuratorami zawodowymi i społecznymi, przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, członkami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także innymi instytucjami odpowiedzialnymi za wspieranie rodziny, prowadzili obserwacje sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, a także rodzin o których powzięto informację, że przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się m.in. na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu oraz udzielaniu pomocy mającej na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny. Ponadto pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej, podejmowali kroki w celu wzmocnienia funkcji rodziny głównie opiekuńczo-wychowawczej, ekonomicznej czy socjalizacyjnej.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny i stwierdzeniu, że występujące w rodzinie trudności opiekuńczo – wychowawcze stanowią zagrożenie umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej –wnioskował do kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. W 2015r. pracownicy socjalni złożyli 8 takich wniosków.

Ponadto w przypadku jednej rodziny, pracownik socjalny wraz z funkcjonariuszami Policji zdecydował podjąć działania interwencyjne wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - w postaci umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej ze względu na zaistniałe zagrożenie życia i zdrowia małoletniej.

W ramach zadań administracji publicznej w zakresie systemu pieczy zastępczej Gmina Kwidzyn ponosiła w 2015 roku 10 %, 30% i 50% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pierwszym, drugim i w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym do domu rodzinnego powróciło 5 dzieci (asystent pracował z rodzinami 3 dzieci), 3 dzieci zostało adoptowane, natomiast w pieczy zastępczej umieszczone zostało 2 dzieci:

- 1) 1 dziecko w niezawodowej rodzinie zastępczej (asystent rodziny pracował z rodziną przed umieszczeniem małoletniej w pieczy zastępczej);
- 2) 1 dziecko w spokrewnionej rodzinie zastępczej (asystent nie pracował z rodziną przed umieszczeniem małoletniego w pieczy zastępczej).

W 2015r. wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej poniesione przez Gminę Kwidzyn wyniosły 95 733 zł, z czego:

- 1) 45 463 zł -wydatki w rodzinnym domu dziecka (6 dzieci);
- 2) 17 454 zł -wydatki w niezawodowej rodzinie zastępczej spokrewnionej (7 dzieci);
- 3) 21 804 zł - wydatki w placówce opiekuńczo-wychowawczej (3 dzieci);
- 4) 9 069 zł- wydatki w rodzinie zastępczej niezawodowej (3 dzieci);
- 5) 1 943 zł – wydatki w rodzinie zastępczej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego (2 dzieci).

W kolejnych latach udział procentowy Gminy w wydatkach na opiekę i wychowanie dzieci będzie wzrastał. Zgodnie z zapisem ustawowym w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej wynosić będzie 30% wydatków, natomiast w trzecim i następnych latach pobytu 50%.

6. Podsumowanie

Uchwalony na 2015r. plan finansowy w pełni pokrył potrzeby związane z realizacją powierzonych Ośrodkowi zadań i umożliwił wykonanie wszystkich prac niezbędnych do zapewnienia ciągłości działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Działalność statutowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie była przedmiotem kontroli zewnętrznej przeprowadzonej przez Wydział Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Zakres tematyczny kontroli dotyczył prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji na:

- 1) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania,
- 2) świadczenia alimentacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości ustalenia i windykacji zwrotów nienależnie pobranych świadczeń.

Wyniki przeprowadzonej kontroli nie wykazały żadnych nieprawidłowości w realizowanych przez GOPS Kwidzyn zadaniach, związku z czym w protokole pokontrolnym brak było zaleceń pokontrolnych.

K I E R O W N I K
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kwidzynie
M. Pió
Małgorzata Piotrowska